

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (315) 成语故事 (315)

วันที่ 8 เมษายน 2567 - 10:04 น.

Facebook

Twitter

LINE

Copy Link

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ.ช่อชิง เมธาธารณกุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (315) 成语故事 (315)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 玩火自焚 wán huǒ zì fén (หวาน หัว จ้อ เฟิน) คำว่า 玩 wán (หวาน) แปลว่าเล่น 火 huǒ (หัว) แปลว่า ไฟ 自 zì (จ้อ) แปลว่า ตัวเอง ตนเอง 焚 fén (เฟิน) แปลว่า เผา เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง ไฟยอมเผาทำลายคนที่เล่นกับไฟ ผู้ที่เล่นกับไฟยอมต้องโดนไฟเผาทำลาย ถ้าสุภาษิตไทยก็จะมีแต่คำว่า เล่นกับไฟ มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

จีนในยุคชุนชิว 春秋 Chūnqiū เป็นยุคแบ่งบานของการก่อเกิดรัฐใหม่ใหญ่ๆน้อยมากมาย รัฐเหล่านี้มีทั้งรวมกันเพื่อความอยู่รอด และก็มีขัดแย้งแย่งชิงดินแดนซึ่งกันและกันตลอดเวลา ความวุ่นวายของบ้านเมืองย่อมเป็นโอกาสทองของเหล่านักคิดนักการทหารทั้งหลาย ทำให้ยุคนี้ผู้มีความรู้จึงเนืองแน่นไปตามๆ กัน มีเรื่องเล่าว่า เจ้าเมืองรัฐหลู่ 鲁国/魯國 Lǔ guó (หลู่กั๋ว) มีเสนาบดีคนหนึ่งนามว่า 众仲/衆仲 Zhòng zhòng (โจ่งโจ่ง) เขาเป็นคนที่ชอบคิดชอบวิเคราะห์สถานการณ์ความเป็นไปของแต่ละรัฐได้อย่างแม่นยำ

ครั้งหนึ่ง เจ้าเมืองแห่งรัฐหลู่ได้สอบถามโจ่งโจ่งว่า ได้ข่าวมาว่าเกิดการแย่งชิงอำนาจขึ้นที่รัฐเว่ย น้องชายสังหารพี่ชายแล้วสถาปนาตนเองขึ้นครองตำแหน่งเจ้าแห่งรัฐเว่ย 卫国/衛國 Wèi guó (เว่ยกั๋ว) ท่านทราบหรือไม่ โจ่งโจ่งตอบว่าทราบ เจ้าแห่งหลู่ถามต่อไปว่า ท่านทราบหรือไม่ว่า ตอนนี้รัฐเว่ยได้รวบรวมพันธมิตรของตนหลายรัฐ ยกกำลังไปบุกโจมตีรัฐเจิ้ง 郑国/鄭國 Zhèng guó (เจิ้งกั๋ว) โจ่งโจ่งตอบว่าทราบ แล้วพูดต่อว่า ความจริงการเมืองของรัฐเว่ยนี้ ไม่น่าเป็นห่วง เพราะเจ้าผู้ครองรัฐคนใหม่คนนี้จะอยู่ในตำแหน่งได้ไม่นานแน่นอน

เหตุผลเพราะเขาไร้ซึ่งความชอบธรรมในการขึ้นสู่ตำแหน่ง เมื่อได้ตำแหน่งแล้ว ความวุ่นวายภายในก็มีมากมาย มีคนไม่พอใจมากมาย ซึ่งแทนที่เขาจะสยบความวุ่นวายภายในด้วยการทำนุบำรุงบ้านเมือง แต่เขากลับเลือกทำสงครามกับเพื่อนบ้าน เพื่อใช้เหตุแห่งสงครามมาสยบความวุ่นวายภายใน และคิดว่าการทำศึกสงครามคือ ทางลัดในการสร้างเสริมบารมีของตน

玩“火”自焚

新华社发 徐骏 作

(ที่มาภาพ <https://image.baidu.com/search/detail?ct=503316480>)

เช่นนี้แล้ว ไม่นานผู้คนภายในรัฐเว่ย และเหล่าข้าราชการทั้งหลาย ก็จะเอาใจออกห่าง เช่นนี้แล้วเขาจะอยู่ในตำแหน่งได้เช่นไรกัน คนที่ชอบเล่นกับไฟ แน่แน่นอนว่าสักวันก็จะโดนไฟ

ทำร้ายเอาได้เช่นกัน แล้วการวิเคราะห์สถานการณ์ของโจ่งโจ่งแมนยาดังตาเห็น เพราะไม่นาน
ภายในรัฐเว่ยก็มีการลุกฮือของประชาชน และเหล่าขุนศึก สุดท้ายเจ้าเมืองเว่ยคนใหม่ถูก
สังหารไปกับเหตุการณ์ความวุ่นวายในครั้งนี้ด้วย

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：做冒险或害人的事情，最后受害的还是自己。

成語比喻：做冒險或害人的事情，最後受害的還是自己。

Chéngyǔ bǐyù: Zuò màoxiǎn huò hài rén de shìqíng, zuìhòu shòuhài de háishì zìjǐ.

เฉิงยหฺวี ปี้ยวี่: จั้ว เม่าเสี้ยน หั่ว ไห่ เหวิน เตอะ ฉ้อฉิง, จั้วโหว่ โจ้วไห่ เตอะ ไห่ฉ้อ ฉ้อฉี่

สุภาษิตเปรียบว่า ทำเรื่องเสี่ยงหรือเรื่องที่ทำร้ายต่อผู้อื่น สุดท้ายผลมันก็จะคืนสนองต่อผู้
กระทำนั่นเอง

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

最近有些高官正痴迷于玩火自焚，终究只会让自己置身于危险之中。

最近有些高官正痴迷於玩火自焚，終究只會讓自己置身於危險之中。

Zuìjìn yǒuxiē gāoguān zhèng chīmí yú wánhuǒzìfén, zhōngjiù zhǐ huì ràng zìjǐ

zhìshēn yú wéixiǎn zhī zhōng.

จั้วฉั้น โหยวเซี่ย เกากวาน เจ็ง ช้อหมี่ ยหฺวี หวานหั่วฉ้อเฟิน, โจ่งจั้ว ฉ้อ หั้ว ร่าง ฉ้อฉี่ ฉ้อฉิน
ยหฺวี เหวยเสี้ยน ฉ้อโจ่ง

ช่วงนี้มีข้าราชการชั้นสูงบางคนกำลังหมกมุ่นกับการเล่นกับไฟ ซึ่งสุดท้ายแล้ว คนที่
จะตกสู่อันตรายนั่น ก็คือตนเอง